

STYRANDE DOKUMENT

Fastställt av
Kommunfullmäktige

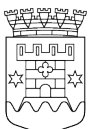
Dokumentansvarig
Melker Laboury
Säkerhetssamordnare

Beslutsdatum
2021-12-20

1 (5)

Plan för samverkan och åtgärder för att förebygga och motverka våldsbejakande extremism i Kalmar kommun

Kalmar kommun

Inledning

Vad är våldsbejakande extremism?

Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier och/eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ideologiska mål.

Med våldsbejakande menas handlingar såsom att stödja, uppmana till eller delta i ideologiskt motiverade våldshandlingar för att främja en sak.

Det förebyggande arbetet riktar sig mot tre olika miljöer:

- våldsbejakande högerextremistisk vit makt-miljö
- våldsbejakande vänsterextremistisk miljö
- våldsbejakande islamistisk extremistmiljö

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar ytterst om att upprätthålla demokratiska värden. Arbetet mot radikaliserings och rekrytering till våldsbejakande extremistmiljöer måste påbörjas långt innan det blir aktuellt att motverka ett planerat brott. Särskild vikt har den förebyggande nivån som avser demokrati-stärkande åtgärder, åtgärder som försvårar och motverkar anslutning till våldsbejakande extremism och som underlättar utträde från sådana miljöer. För att göra detta krävs ett väl fungerande och långsiktigt samarbete mellan de aktörer som berörs av frågan.

Det handlar om både offentliga verksamheter så som kommun, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, polis och säkerhetspolis och aktörer inom civilsamhället så som föreningsliv och religiösa samfund. En stor del av det förebyggande arbetet mot våldsbejakande extremism sker alltså på lokal nivå.

Samordningen av kommunens förebyggande resurser för att förebygga våldsbejakande extremism sker genom kommunledningskontorets verksamhet Trygghet och säkerhet, integrerat i det brottsförebyggande och våldsförebyggande arbetet.

Övergripande utgångspunkter i det förebyggande arbetet

Följande övergripande inriktning ska känneteckna Kalmar kommuns agerande för att motverka våldsbejakande extremism:

- Det demokratiska samhället ska värnas
- Arbetet ska bedrivas kunskapsbaserat
- Central samordning inom området och ökad lokal samverkan i befintliga strukturer
- Samverkan med civilsamhället ska öka

För att värna demokratiska värden ska Kalmar kommun under planperioden utveckla rutiner för att säkerställa:

1. Att stöd i form av ekonomiska bidrag eller andra resurser inte ges till aktörer som inte står bakom den demokratiska rättsstatens principer (de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män)
2. Att lokaler inte upplåts till våldsbejakande extremistiska sammankomster
3. Genomföra pilotprojekt med jämställdhetsintegrerade evidensbaserade våldspreventiva program.

För att arbetet ska kunna bedrivas kunskapsbaserat ska berörda verksamheter under planperioden:

1. Identifiera om nyckelgrupper eller nyckelpersoner har behov av fördjupad utbildning
2. Ta fram en långsiktig plan för kompetensutveckling inom området och erbjuda utbildningar för första linjens personal och i samverkan med andra lokala/regionala/nationella aktörer ta fram en utbildningsplan för fördjupad utbildning
3. Kommunledningskontoret ska efter förfrågan stödja verksamheter, politiker, föreningar och invånare med kunskapshöjande insatser om våldsbejakande extremism samt skapa och underhålla en digital arena för den interna kunskaps- och informationsspridningen

För att stärka samordning och öka samverkan under planperioden ska:

1. Kommunstyrelsen ansvarar för planens genomförande och uppföljning
2. Kommunledningskontoret avsätter del av tjänst för samordning av det lokala arbetet som en del av det brottsförebyggande arbetet
3. Samordnaren ska regelbundet informera om arbetet till det lokala brottsförebyggande rådet
4. En stödfunktion inrättas som under perioden består av brottsförebyggande strateg, socialförvaltningens förebyggandeteam, säkerhetssamordnare och polis (syftet med gruppen är att kontinuerligt uppdatera en lokal lägesbild och att kunna ge stöd till lokala verksamheter. Gruppen kommer kontinuerligt att fortbildas och brottsförebyggande strateg samordnar tillsammans med polis gruppens arbete)
5. Lokala lägesbilder tas fram och analyseras återkommande. Detta sker inom ramen för Effektiv samordning för trygghet (EST). Då lägesbilden i EST primärt berör offentliga miljöer, finns det behov av komplettering gällande våldsbejakande extremism kopplat till enskilda händelser och individer. Det kan ex. gälla hot om våld eller våld mot politiker, tjänstepersoner etc. Säkerhetssamordnare tillsammans med polisen gör

bedömningen om händelsen har koppling till någon extremistmiljö. Lägesbilder och strategiska övervägande bereds av styrgruppen för samverkansavtalet mellan Kalmar kommun och lokalpolisområde Kalmar

För att stärka samverkan med civilsamhället under planperioden ska:

1. Kalmar kommun fortsatt verka för att skapa förutsättningar för ett rikt föreningsliv i kommunen och vid behov vidta särskilda insatser för att stärka delaktigheten i områden/grupper med låg grad av föreningsdeltagande
2. Kalmar kommun etablera nätverk och samverkan med relevanta föreningar/organisationer/samfund
3. Tydlig information skapas på www.kalmar.se där det framgår var oroliga anhöriga eller andra personer kan vända sig

Generella förebyggande insatser

Generella förebyggande insatser innebär breda insatser för alla barn och unga i samhället. Det gäller hälsovård, utveckling av social och kognitiv kompetens i förskolan, skolans kunskaps- och demokratiuppdrag med mera. Var och en av insatserna har ett mål i sig, men tillsammans utgör de en betydande förebyggande effekt i relation till riskbeteenden. När man arbetar med alla unga, inte bara specifika riskgrupper, kommer också individer i riskgrupperna att fångas upp. Ett brett spektrum av yrkesverksamma inom skola, fritids- och ungdomsverksamheter, hälsovård och föreningar bedriver ett generellt förebyggande arbete.

För att stärka den generella preventionsnivån under planperioden ska:

1. Genom samverkan med berörda aktörer ska aktuella lägesbilder tas fram på områdesnivå
2. Kommunledningskontoret ska säkerställa att berörda aktörer får det stöd de behöver för att kunna bidra i arbetet med lägesbilder
3. Kommunens folkhälsosamordnare verka för att insatserna och samverkan kring föräldrastöd ökar

Specifika förebyggande insatser

Specifika förebyggande insatser utgörs av målinriktade insatser mot specifika problem eller en identifierad riskgrupp. Insatsen är resursorienterad och siktar på att erbjuda attraktiva alternativ. Skolpersonal, personal inom socialtjänsten, poliser och andra kommunala verksamheter och organisationer i civilsamhället som samverkar i bland annat områdesgrupperna arbetar på den här nivån.

För att stärka specifika förebyggande insatser under planperioden ska:

1. Riktade insatser genomförs utifrån behov. Arbetet med lägesbilden i EST är framför allt det forum där ett eventuellt behov kan identifieras

2. Samverkan mellan skola-socialtjänst-polis-fritid (SSPF) förstärkas och struktureras i tydlig SSPF-samverkan
3. Skyldigheten och möjligheten att göra orosanmälan vid misstanke om att barn far illa tydliggörs både internt och externt. Om personal som arbetar med barn och unga i kommunal, eller verksamhet som bedrivs på uppdrag av eller med kommunal finansiering, misstänker att barn under 18 år far illa på grund av den unges egen radikaliserings eller att ett barn indirekt påverkas, ska denne genast anmäla detta till socialnämnden jämlikt 14 kap.1§ Socialtjänstlagen. För att underlätta hanteringen av detta ska rutiner och blanketter finnas tillgängliga och kommuniceras i alla berörda verksamheter.

Alla har ett ansvar för att uppmärksamma barn som far illa, eller riskerar att fara illa, även allmänheten bör anmäla misstankar om att barn far illa. Information och vägvisning för tillvägagångssätt ska finnas tillgängligt på www.kalmar.se.

Individeriktade insatser

Individeriktade insatser är insatser som riktar sig till en enskild individ med ett behov av stöd. Insatsen går ofta hand i hand med förebyggande insatser för riskgrupper. Vuxna personer som befinner sig i eller har befunnit sig i våldsbejakande miljöer är främst ett polisiärt ansvar. Om det via polisen eller annan myndighet kommer till kommunens kännedom att en individ är eller har varit i en våldsbejakande miljö, kan kommunen i samverkan erbjuda resurser till stöd som underlättar utträde samt att hjälpa till att återskapa en trygg tillvaro. Insatserna genomförs i samverkan mellan polis och eventuellt andra aktörer så som exempelvis kriminalvården och andra organisationer i samhället.

Förstärkning av individeriktade insatser mot våldsbejakande extremism under planperioden:

1. Där oro finns för barn och ungdomar eller unga vuxna ska hanteringen ske inom ramen för ordinarie struktur hos socialtjänstens myndighetsutövning.

Medarbetare i kommunens verksamheter ska under socialförvaltningens ledning ingå i sociala insatsgrupper (SIG) om behov föreligger.